

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-059 назди Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) ва номзади илм

Парвандаи аттестатсионии № _____

Қарори шурои диссертатсионӣ аз 16 сентябри соли 2026 № 16-1

Барои сазовор дониستاني Раҳмонов Шарифхуҷа Сайвалиевич, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D074400 – Сохтмони гидротехникӣ ва иншоот (6D074401 – Сохтмони гидротехникӣ).

Диссертатсияи Раҳмонов Шарифхуҷа Сайвалиевич дар мавзӯи «Сенарияҳои гидроэнергетикии оптимизатсияи тавозуни захираҳои энергетикӣ ва моделсозии фаъолияти иншоотҳои гидротехникии ҳавзаи дарёи Вахш», аз рӯи ихтисоси 6D074400 – Сохтмони гидротехникӣ ва иншоот (6D074401 – Сохтмони гидротехникӣ) ба ҳимоя 26.06.2026 с. қабул карда шуд, суратчаласаи №13-1 шурои диссертатсионии 6D.KOA-059 назди Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон бо нишонаи 734025, ш.Душанбе, кӯчаи Бофанда 5/2 (фармоиши КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон №192/шд аз 01.07.2022 с.).

Довталаби дараҷаи илмӣ Раҳмонов Шарифхуҷа Сайвалиевич 18 феввали соли 1994 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваллуд шудааст.

Раҳмонов Шарифхуҷа Сайвалиевич соли 2011 ба ихтисоси 430103 – Электротабминкунии корхонаҳои саноатӣ, Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ дохил шуда, онро соли 2015 хатм намуд. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда, барои идомаи таҳсил соли 2015 ба шӯъбаи магистратураи Донишгоҳи давлатии электротехникии ба номи В.И. Улянова (Ленина) -и Санкт Петербурги Федератсияи Руссия аз рӯи ихтисоси 27.04.04 – Идоракунии дар низомии техникӣ дохил шуда, соли 2017 зинаи мазкурро бо ихтисоси 27.04.04 – Идоракунии дар низомии техникӣ хатм кардааст.

Раҳмонов Шарифхуҷа Сайвалиевич бо фармоиши президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №30001/23415 аз 05.09.2022 ба ҳайси докторанти (PhD)-и Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экология аз рӯи ихтисоси 6D074400 – Сохтмони гидротехникӣ ва иншоот (6D074401 – Сохтмони гидротехникӣ) қабул карда шуда, мувофиқи амри президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз 01.07.2024, №30001/23-285 таҳсилро дар докторантураи (PhD)-и Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба анҷом расонидааст.

Дар айни ҳол Раҳмонов Шарифхуҷа Сайвалиевич ба ҳайси иҷрокунандаи вазифаи мудири озмоишгоҳи “Энергетика, захира ва энергосарфанамоӣ”-и Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ кор мекунад.

Диссертатсия дар озмоишгоҳи “Иншоотҳои гидротехникӣ”-и Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон иҷро шудааст.

Рохбари илмӣ:

- доктори илмҳои техники, **Гулахмадзода Аминчон Абдучаббор**, директори Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

- **Саидзода Чамшед Ҳамро**, доктори илмҳои техники, Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ, кафедраи «Масолеҳҳо, технология ва ташкили сохтмон», и.в. профессори кафедра;

- **Зувайдов Маҳмадулло Маҳмасолиевич**, номзади илмҳои техники, Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав», кафедраи «Сохтмон», мудири кафедра.

Муқарризони расмӣ зикргардида ба диссертатсия тақризи мусбат додаанд.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии Данғара дар хулосаи мусбати додашудаи муассиса, ки аз тарафи раиси ҷаласа, мудири кафедраи сохтмон ва меъморӣ, номзади илмҳои техники Бобохонов Ф.Ш. эксперт ва омодакунандаи лоиҳаи тақриз, номзади илмҳои техники, мудири кафедраи сохтмон ва меъморӣ, Донишгоҳи давлатии Данғара Бобохонов Ф.Ш. ва котиби ҷаласа Саидов А.И. ба имзо расидааст ва аз ҷониби ректори Донишгоҳи давлатии Данғара, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Хайрзода Ш.К. тасдиқ шудааст.

Диссертатсияи Раҳмонов Шарифхуча Сайвалиевич дар мавзӯи *«Сенарияҳои гидроэнергетикӣ оптимизатсияи тавозуни захираҳои энергетикӣ ва моделсозии фаъолияти иншоотҳои гидротехникӣ ҳавзаи дарёи Вахш»* барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D074400 – Сохтмони гидротехникӣ ва иншоот (6D074401 – Сохтмони гидротехникӣ) дар сатҳи зарурии илмӣ анҷом ёфта, аз ҷиҳати мазмун ва талаботи мавҷуда мутобиқ мебошад ва ба талаботҳои низомномаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №267 аз 30.06.2021 с. тасдиқ шудааст, мувофиқат менамояд.

Довталаби дараҷаи илмӣ дорои 22 корҳои илмӣ, аз ҷумла 12 мақола дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва эътирофнамудаи КОА назди Президенти ҚТ; 9 мақола дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ; 1 патенти хурди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Натиҷаҳои асосии диссертатсия дар маҷаллаҳои зерин ба нашр расидаанд:

Мақолаҳо дар маҷаллаҳои, аз ҷониби КОА назди Президенти ҚТ тавсияшуда:

1. **Раҳмонов Ш.С.** Энергетические ресурсы Таджикистана. Часть. 2. Оценка запасов угля и развитие угольной энергетики [Текст] / **Ш.С. Раҳмонов**, **Б.М. Хасанов**, **С.Ш. Курбонализода**, **А.А. Гулахмадов**, **Ю. Курбонов**, **Ф.Х. Насруллоев** // Научный журнал «Водные ресурсы, энергетика и экология» Института водных проблем, гидроэнергетики и экологии Национальной академии наук Таджикистана №3(2). – Душанбе, 2023 г. –С. 48-54. –ISSN 2789-0953.

2. **Рахмонов Ш.С.** Энергетические ресурсы Таджикистана. Часть 1. Гидроэнергетические ресурсы [Текст] / Халиков Х., **Ш.С. Рахмонов**, Курбонализода С.Ш., Гулахмадов А.А., Давлатшоев С.К. // Научный журнал «Водные ресурсы, энергетика и экология» Института водных проблем, гидроэнергетики и экологии Национальной академии наук Таджикистана №3(1). – Душанбе, 2023 г. –С. 83-91. –ISSN 2789-0953.

3. **Рахмонов Ш.С.** Энергия гидрогеней. Қисми 1. Муқоисаи дурнамои истифодаи захираҳои энергетикӣ [Матн] / А.А. Гулахмадзода, **Ш.С. Рахмонов**, Б.М. Ҳасанов, С.К. Давлатшоев, З.Б. Азизов // Маҷаллаи илмӣ “Захираҳои обӣ, энергетика ва экология”-и Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №3(2). – Душанбе, 2023 с. - С. 56-63. –ISSN 2789-0953.

4. **Рахмонов Ш.С.** Теплоснабжение на основе солнечной энергии в Таджикистане [Текст] / **Ш.С. Рахмонов**, А.А. Гулахмадзода, Б.М. Хасанзода // Научный журнал «Водные ресурсы, энергетика и экология» Института водных проблем, гидроэнергетики и экологии Национальной академии наук Таджикистана №3(3). – Душанбе, 2023 г. –С. 163-169. –ISSN 2789-0953.

5. **Рахмонов Ш.С.** Использование потенциала возобновляемых источников энергии в Таджикистане: диверсификация, вызовы и стратегические пути к энергетической независимости [Текст] / Б.М. Хасанзода, А.А. Гулахмадзода, **Ш.С. Рахмонов** // Научный журнал «Водные ресурсы, энергетика и экология» Института водных проблем, гидроэнергетики и экологии Национальной академии наук Таджикистана, №5(1). – Душанбе, 2025 г. – С. 87-97. –ISSN 2789-0953.

6. **Рахмонов Ш.С.** Энергия гидрогеней. Қисми 2. Дурнамои рушди энергияи гидрогеней дар Тоҷикистон [Матн] / А.А. Гулахмадзода, **Ш.С. Рахмонов**, Б.М. Ҳасанов, С.К. Давлатшоев, З.Б. Азизов // Маҷаллаи илмӣ “Захираҳои обӣ, энергетика ва экология”-и Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №5(1). – Душанбе, 2025 с. - С. 98-107. –ISSN 2789-0953.

7. **Рахмонов Ш.С.** Таҳқими иқтисодии гидроэнергетикии Тоҷикистон: лоиҳаҳои НБО-и Айнӣ ҳамчун унсури энергетикаи устувор [Матн] / **Ш.С. Рахмонов**, Б.М. Хасанзода, А.А. Гулахмадзода, С.К. Давлатшоев // Маҷаллаи илмӣ “Захираҳои обӣ, энергетика ва экология”-и Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №5(3). – Душанбе, 2025 с. -С. 76-81. –ISSN 2789-0953.

8. **Рахмонов Ш.С.** Реактори биогази анаэробӣ – биотуалет [Матн] / Ф.Т. Абдусамиев, С.Х. Баҳриев, Муссе Смаила Рауфу, **Ш.С. Рахмонов** // Маҷаллаи илмӣ “Захираҳои обӣ, энергетика ва экология”-и Институту масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №5(3). – Душанбе, 2025 с. -С. 113-117. –ISSN 2789-0953.

9. **Рахмонов Ш.С.** Солнечные панели в Таджикистане: технологии, эффективность и перспективы внедрения [Текст] / **Ш.С. Рахмонов**, Б.М. Хасанзода, А.А. Гулахмадзода, С.К. Давлатшоев // Научный журнал «Водные ресурсы, энергетика и экология» Института водных проблем, гидроэнергетики

и экологии Национальной академии наук Таджикистана №5(2). – Душанбе, 2025 г. –С. 60-67. –ISSN 2789-0953.

10. **Рахмонов Ш.С.** Моделсозӣ ва таҳлили дурнамои рушди захираҳои гидроэнергетикӣ дар ҳавзаи дарёи Вахш [Матн] / **Ш.С. Рахмонов, А.А. Гулаҳмадзода, С.Қ. Давлатшоев, О.Б. Давронов, З.Б. Азизов** // Маҷаллаи илмӣ “Захираҳои обӣ, энергетика ва экология”-и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №6(1). – Душанбе, 2026 с. -С. 74-86. –ISSN 2789-0953.

11. **Рахмонов Ш.С.** Омӯзиши кори таҷҳизоти биогаз дар шароити воқеӣ зиндагии деҳаи Чорбоғ (ноҳияи Варзоб, Тоҷикистон) [Матн] / **Ф.Т. Абдусамиев, С.Х. Баҳриев, С.Қ. Давлатшоев, Ш.С. Рахмонов, Н.Д. Холназаров, М.Т. Ятимов** // Маҷаллаи илмӣ “Захираҳои обӣ, энергетика ва экология”-и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №6(1). – Душанбе, 2026 с. -С. 87-93. –ISSN 2789-0953.

12. **Рахмонов Ш.С.** Таҳлили омилҳои афзоиши истеъмоли неруи барқ ва роҳҳои баланд бардоштани самаранокии низоми энергетикӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / **Ш.С. Рахмонов, С. Ҳомидзода, Ф. Амиршоев, Р. Зиёев** // Маҷаллаи илмӣ “Захираҳои обӣ, энергетика ва экология”-и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон №6(2). – Душанбе, 2026 с. -С. 71-81. –ISSN 2789-0953.

Ба автореферати диссертатсия 4 тақризи мусбат ворид шуд:

1. Аз ходими калони илмии Институти геология, сохтмони ва заминҷуби тобовар ва сейсмологияи АМИТ доктори илмҳои техникӣ Раҳманов Азим Абдуллаевич. Тақриз мусбӣ мебошад, инчунин эродҳои зеринро дорад:

- Дар саҳифаи 5 автореферат баъд аз мавзуи калимаи (предмет) ворид карда шавад. Чун, ки тибқи низомномаи Комиссияи олии атестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Мавзуи (предмет) таҳқиқот оварда шудааст;

- Дар саҳифаи 9 автореферат дар номи расми 3, матн ва дар номи ҷалдвали 1 калимаи Ҷумҳурии ворид карда шавад;

- Дар саҳифаи 12 автореферат дар навиштаҷоти графики расми 8 аз тарафи рост «м3» ба «м³» иваз карда шавад.

2. Аз номзоди илмҳои техникӣ, дотсент, мудири кафедраи гидрогеология ва геологияи муҳандисии факултети геологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Тақриз мусбӣ мебошад, инчунин эродҳои зеринро дорад:

- Дар автореферат тартиби калибркунонӣ ва санҷиши моделҳои SRM ва MUSLE, давраҳои заминавии мушоҳида ва меъёрҳои баҳодиҳии дақиқии моделҳо ба таври муфассал нишон дода нашудаанд. Шарҳи ин масъалаҳо эътимоднокии натиҷаҳои моделсозиро равшантар менамуд;

- Дар саҳифаи 13 автореферат дар номи Расми 10 калимаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда шавад;

- Дар саҳифаи 16 автореферат бад аз рақами 2600 воҳиди ченак “МЖ” ба шакли дурусти “МЧ” иваз карда шавад.

3. Аз дотсенти кафедраи геология ва гидроматерологияи Донишгоҳи давлатии Самарқанд ба номи Шароф Рашидов, доктори фалсафа аз рӯйи

илмҳои география Хайдаров С.А. Тақриз мусбӣ мебошад, инчунин эродҳои зеринро дорад:

- В автореферате приведён значительный объём числовых данных. Краткие пояснения к отдельным таблицам и рисункам сделали бы материал более наглядным и удобным для восприятия;

- В тексте встречаются отдельные редакционные и терминологические неточности, которые желательно устранить при окончательном оформлении работы.

4. Аз доктори илмҳои техникӣ, профессори кафедраи экологияи Донишқадаи кӯҳию метеллуаргии Тоҷикистон Розиков З.А. Тақриз мусбӣ мебошад, инчунин эродҳои зеринро дорад:

- Дар автореферати диссертатсия зикр гардидааст, ки солҳои охир ҳаҷми истихроҷи ангишт дар кишвар ба таври назаррас афзоиши ёфта, ба рушди соҳаи энергетика мусоидат намудааст. Аммо шарҳ дода нашудааст, ки афзоиши истихроҷи ангишт то кадом андоза ба рушд ва фаъолияти неругоҳҳои барқии ҳароратӣ, аз ҷумла неругоҳҳои бугӣ, таъсир мерасонад;

- Дар қадвали 1-и автореферат маълумот оид ба захираҳои гидроэнергетикии Тоҷикистон оварда шудааст, аммо сарчашмаҳои маълумоти мазкур нишон дода нашудаанд;

- Дар матни автореферати диссертатсия баъзе хатоҳои имлоӣ ва синтаксисӣ ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо ба беҳтар гардидани сифати таҳрири кор мусоидат менамояд.

Муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо назардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми июни соли 2023, таҳти №295 тасдиқ шудааст, интиҳоб ва таъйин гардидаанд. Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо он асоснок карда мешавад, ки онҳо дар самтҳои ба мавзӯи диссертатсия алоқаманд, аз ҷумла гидроэнергетика ва иншооти гидротехникӣ, моделсозии математикӣ ва оптимизатсияи речаи қори неругоҳҳои барқӣ обӣ, идоракунии захираҳои обию энергетикӣ, арзёбии захираҳои гидроэнергетикӣ, таъсири тағйирёбии иқлим ба речаи гидрологӣ, равандҳои эрозия ва таҳшиншавӣ, устуворӣ ва эътимоднокии фаъолияти низомҳои гидроэнергетикӣ, инчунин истифодаи манбаъҳои барқароршавандаи энергия қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ анҷом дода, мутахассисони шинохтаи соҳа маҳсуб меёбанд.

Муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии Данғара дар самти омӯзиши масъалаҳои муҳими соҳаи сохтмони иншоотҳои гидротехникӣ ва иншооти таъиноти гидроэнергетикӣ дар кишвар ва берун аз он саҳми назаррас дорад.

Шӯрои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи доғалаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқи илмӣ:

- муқаррар карда шудааст, ки истифодаи таҳлили муқоисавии системавии захираҳои энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла захираҳои гидроэнергетикӣ, ангишт, захираҳои минералӣ ва манбаъҳои барқароршавандаи энергия дар асоси методологияи эквиваленти энергетикии солони имкон медиҳад, ки имкониятҳои воқеии рушди низомии энергетикии кишвар ба таври маҷмӯӣ арзёбӣ карда шаванд;

– **таҳия ва аз ҷиҳати илмӣ асоснок карда шудааст**, сценарияи гидроангишти рушди низоми энергетикӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва моделҳои математикӣ-оптимизатсионӣ ва тақлидии речаи кори низоми энергетикӣ, аз ҷумла барои арзёбӣ ва оптимизатсияи фаъолияти НБО-и Роғун, ки ба баланд бардоштани устуворӣ ва эътимоднокии таъминоти неруи барқ мусоидат менамоянд;

– **муайян карда шудааст**, ки ҳамгироии НБО-и Роғун бо манбаъҳои барқароршавандаи энергия ва системаҳои муосири идоракунии неруи барқ метавонад ба баланд гардидани устувории шабака, самаранокии истифодаи энергия, диверсификатсияи манбаъҳои энергетикӣ ва коҳиши таъсири экологӣ мусоидат намояд;

– **асоснок карда шудааст**, ки равандҳои эрозия ва таҳшиншавӣ ба устуворӣ ва самаранокии фаъолияти низоми гидроэнергетикӣ таъсири назаррас дошта, истифодаи моделҳои математикӣ, технологияҳои GIS ва методологияҳои SRM ва MUSLE барои арзёбии ин равандҳо ва қабули қарорҳои илман асоснок дар ҳавзаҳои кӯҳӣ, аз ҷумла ҳавзаи дарёи Вахш, самаранок мебошад;

– **муайян карда шудааст**, ки тағйирёбии иқлим, афзоиши ҳарорат ва тағйирёбии тақсмоти мавсимӣ ва фазоии боришот ба сарфи об ва иқтидори гидроэнергетикӣи ҳавзаи дарёи Вахш таъсири назаррас мерасонанд. Натиҷаҳои моделсозӣ дар асоси сценарияҳои CMIP5 ва CMIP6 нишон медиҳанд, ки ҳангоми афзоиши ҳарорат то 2°C ҳаҷми сарфи об дар ҳавза метавонад то 16,5 фоиз зиёд гардад;

– **пешниҳод карда шудааст**, ки барои таъмини устувории дарозмуддати низоми энергетикӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон идоракунии ҳамгироёнаи захираҳои обию энергетикӣ, моделсозии сценариявӣ ва оптимизатсияи речаи кори неругоҳҳои барқи обӣ бо назардошти тағйирёбии иқлим ва хатарҳои таҳшиншавӣ татбиқ карда шавад;

– **коркард ва пешниҳод карда шудааст**, дастгоҳи хунуккунии панелҳои офтобӣ бо истифода аз пошандаи об дар шакли кубури сӯроҳдор, ки нисбат ба сатҳи панел бо кунҷи 45° ҷойгир гардида, бо насоси фишори паст пайваست мешавад. Истифодаи дастгоҳ барои паст намудани ҳарорати панелҳои офтобӣ ва баланд бардоштани самаранокии онҳо дар шароити ҳарорати баланд пешбинӣ гардидааст.

Аҳамияти назариявӣ таҳқиқ бо он асоснок карда шудааст, ки дар кори диссертатсионӣ равиши маҷмӯӣ ба таҳқиқи низоми гидроэнергетикӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва махсусан ҳавзаи дарёи Вахш таҳия гардидааст. Дар доираи ин равиш таҳлили системавии захираҳои энергетикӣ, моделсозии математикӣ ва оптимизатсионӣ-тақлидии речаи кори НБО, арзёбии таъсири тағйирёбии иқлим, эрозия ва таҳшиншавӣ, инчунин таҳлили ҳамгироии манбаъҳои гуногуни энергия ба як низоми ягона муттаҳид карда шудаанд.

Натиҷаҳои назариявӣ барои тақмили усулҳои моделсозӣ ва оптимизатсияи фаъолияти иншооти гидроэнергетикӣ, таҳияи сценарияҳои рушди низоми энергетикӣ ва арзёбии устувории он дар шароити тағйирёбии иқлим заминаи илмӣ фароҳам меоранд. Дар диссертатсия махсусан моделҳои танзими мавсимӣ ва бисёрсолаи НБО-и Роғун, танзими бисёрсолаи ҷараёни об тавассути каскади

НБО-ҳои Роғун ва Норақ ва дурнамои рушди захираҳои гидроэнергетикии ҳавзаи дарёи Вахш баррасӣ шудаанд.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар амалия бо он тасдиқ карда мешавад, ки натиҷаҳо ва моделҳои таҳияшуда метавонанд ҳангоми банақшагирӣ ва идоракунии речаи кори НБО-ҳои Роғун ва Норақ, муайян намудани қитъаҳои афзалиятнок барои рушди гидроэнергетика, идоракунии обанборҳо, арзёбии таъсири эрозия ва таҳшиншавӣ, инчунин мутобиксозии фаъолияти низоми энергетикӣ ба тағйирёбии иқлим истифода шаванд.

Дар асоси натиҷаҳои таҳқиқот тақвияти идоракунии ҳамгирошудаи обанборҳо ва неругоҳҳои барқи обӣ, ҳамгироии НБО-и Роғун бо иқтидорҳои офтобӣ ва бодӣ, истифодаи моделҳои оптимизатсионӣ-тақлидӣ, GIS ва нишондиҳандаҳои гидрологӣ барои пешгӯии равандҳои эрозияву таҳшиншавӣ ва рушди банақшагирии сценариявӣ пешниҳод гардидааст.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон медиҳад, ки натиҷаҳои илмӣ диссертатсия ба таҳлили системавӣ, моделсозии математикӣ ва оптимизатсионӣ-тақлидӣ, арзёбии равандҳои эрозия ва таъсири тағйирёбии иқлим бо истифода аз моделҳои SRM, MUSLE, технологияҳои GIS ва сценарияҳои CMIP5/CMIP6 асос ёфтаанд. Дар таҳқиқот маълумоти манбаъҳои расмӣ ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ, усулҳои эътирофшудаи таҳқиқ ва фарзияҳои аз ҷиҳати илмӣ асоснок истифода гардидаанд. Натиҷаҳои бадастомада бо натиҷаҳои таҳқиқоти қаблӣ муқоиса шуда, дар конференсияҳо ва семинарҳои илмӣ мавриди апробатсия қарор гирифтаанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ:

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ аз муайян намудани мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, таҳлили системавии захираҳои энергетикӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҳия ва асоснок намудани сценарияи гидро-ангишт, таҳияи моделҳои оптимизатсионӣ-тақлидии низоми энергетикӣ, арзёбии ҳамгироии манбаъҳои гуногуни энергия, таҳлили таъсири омилҳои экологӣ ва тағйирёбии иқлим, моделсозии равандҳои эрозия ва таҳшиншавӣ ба устувории низоми гидроэнергетикӣ, инчунин таҳияи дастгоҳи ҳуноқкунии панелҳои офтобӣ иборат мебошад.

Ҳисобҳои асосӣ, коркарди маълумот, таҳлил ва ҷамъбасти натиҷаҳо, таҳияи хулосаҳо ва тавсияҳои илмӣ аз ҷониби довталаб мустақилона иҷро гардидаанд. Натиҷаҳои илмӣ таҳқиқот дар мақолаҳои илмӣ, маводи конференсияҳо ва патенти хурди Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтаанд. Дар ҳуди диссертатсия низ таъкид шудааст, ки ҳамаи ҳисобҳо, ҷамъбасти натиҷаҳо ва хулосабарориҳо аз ҷониби муаллиф шахсан иҷро шудаанд.

Муқаррарот, хулосаҳо ва тавсияҳои илмӣ дар кори диссертатсионӣ таҳияшуда асоснок мебошанд, мундариҷаи кори илмиро объективона инъикос мекунанд ва бо миқдори зиёди маълумотҳои таҷрибавӣ, натиҷаҳои тадқиқоти илмӣ, ки шахсан муаллиф ба даст овардааст ва таҳлили муфасссал шудааст, мавҷуд мебошанд.

Дар маҷлиси 16 сентябри соли 2026 шурои диссертатсионии 6D.KOA-059 қарори сазовор дониستاني Раҳмонов Шарифхуҷа Сайвалиевич, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D074400 – Сохтмони гидротехникӣ ва иншоот (6D074401 – Сохтмони гидротехникӣ) дода шавад.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионии 6D.KOA-059 9 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм 4 нафар ва номзади илм 1 нафар аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда 6D074401 – Сохтмони гидротехникӣ, ки дар воҳурӣ аз - 9 шахсоне, ки аъзои шуро мебошанд, овоз доданд: «ҷонибдор» - 9, «зид» - нест, «бюллетенҳои беаътибор» - нест.

**Раисиқунанда,
муовини раиси шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои техникӣ**

**Котиби илмӣ
шурои диссертатсионӣ**

16 сентябри соли 2026

Ҳақдод М.М.

Шаймуродов Ф.И.